

Handläggare: Göran Gahm
Region Innerstad
Ledningen
Tel: 508 280 88
goran.gahm@gfk.stockholm.se

2001-05-22

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

Utveckling av stadsdelsnämndernas tekniska verksamhet. Lägesrapport

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Gatu- och fastighetsnämnden godkänner denna lägesrapport
2. Gatu- och fastighetsnämnden överlämnar rapporten till stadsdelsnämnderna för kännedom

Olle Zetterberg

Göran Gahm

SAMMANFATTNING

Gatu- och fastighetsnämnden har av kommunfullmäktige fått i uppdrag att inom sin budgetram omprioritera resurser för utveckling, samordning, stöd och uppföljning av stadsdelarnas tekniska verksamhet. I denna lägesrapport redovisas inriktningen av arbetet och genomförda och planerade aktiviteter. Kontoret föreslår att rapporten överlämnas för kännedom till stadsdelsnämnderna.

UTLÅTANDE

Bakgrund och syfte

I budget för GFN för 2001 har KF beslutat att ”nämnden skall omprioritera 3 Mkr för utvecklingsarbete, samordning, stöd och uppföljning av städning och snöröjning i staden”.

Arbetet bedrivs i samarbete med stadsdelsförvaltningarna.

\\web01\inetpub\gfk.yourvoice.se\work\2001-06-12\Tjut\15.doc

Bilaga 1: Stadsdelarnas anslags- och personalutveckling 1997- 2001

Bilaga 2 : Marnadsutveckling för park- och gatuentreprenader 1997- 2000

Bilaga 3: Skrivelse från Katarina- Sofia Stadsdelsnämnd

Inriktningen disponeras enligt följande:

- ? Arbetet bör omfatta renhållning, vinterväghållning och parkskötsel
- ? Framtagande av standardiserade kvalitetsnormer (minimikrav)
- ? Framtagande av gemensamma förfrågningsunderlag för driftentreprenader, AF-del mm.
- ? Utarbetande av enhetliga konteringsprinciper baserade på kommunförbundets rekommendationer
- ? Utveckling av relevanta nyckeltal
- ? Uppföljning av kvalitet och ekonomi, klagomålsstatistik
- ? Bevakning av marknadsutvecklingen i Stockholm
- ? Omvärldsbevakning
- ? Initiera teknisk och administrativ utveckling, samverkan med kommunförbundet och vägverket
- ? Arrangera studiebesök och seminarier

Syftet med detta arbete är att skapa nätverk, utveckla och samordna verksamheten eftersom den tekniska verksamheten på stadsdelsförvaltningarna utgör en mycket liten del av den totala omfattningen med härav följande risker för isolering, ensamarbete och orationella speciallösningar.

Organisation

Arbetet leds av en styrgrupp med två representanter från vardera av gatu- och fastighetskontorets båda regioner samt tre personer representerande stadsdelsförvaltningarna i västerort, söderort respektive innerstaden. Gruppen har haft 5 protokollförda möten under perioden november 2000 till maj 2001. Minnesanteckningarna distribueras till samtliga stadsdelsförvaltningars tekniska chefer. I det följande lämnas en redovisning av arbetets inriktning samt genomförda och planerade aktiviteter.

Anslagsutveckling och bemanning

Genom en enkät till alla stadsdelsförvaltningar har en kartläggning skett av anslagsutvecklingen och bemanningen inom respektive stadsdel under perioden 1997- 2001. En sammanställning av resultatet redovisas i bilaga 1.

Kommentar

Anslagsutvecklingen visar en stor spridning, från en ökning om ca 60% till en minskning om ca 10% under perioden. Anslagsutvecklingen innehåller i huvudsak två komponenter: marknadssituationen vid upphandlingstillfället och respektive nämnds prioritering av den tekniska verksamheten under perioden. Förklaringen till att två stadsdelar har minskade anslag beror i huvudsak på att man i dessa fall har övergått från en förhandlings-upphandling till en kokurrensutsättning av verksamheten i ett gynnsamt marknadsläge.

Omfattningen av egen personal, som arbetar med barmarksrenhållning, vinterväghållning och parkskötsel varierar mellan en och tre personer per stadsdelsförvaltning. Variationen beror på entreprenadkontraktens storlek,

kontrollverksamhetens omfattning samt tillgång till viss omplacerad övertalig personal. Den ekonomiska omslutningen i förhållande till egen personal har redovisats som ett nyckeltal. Nyckeltalen varierar mellan 5 och 25 Mkr per person. Generellt sett är nyckeltalen högre i innerstaden än i ytterstaden.

I sammanställningen redovisas också omfattningen av anlitad personal i arbetsmarknadsåtgärder såsom OSA, START mfl. Omfattningen varierar mellan 0 och 29 personer. De stadsdelar som utnyttjar denna möjlighet är mycket nöjda med verksamheten, som innebär att framför allt vissa grönområden sköts av denna personal eller att kompletterande manuell renhållning genomförs, vilket innebär en standardhöjning utan att stadsdelens budget belastas extra förutom av tillkommande arbetsledning.

Marknadsutveckling

En enkät har genomförts under vintern 2001 för att kartlägga marknadsutvecklingen i samband med stadsdelarnas upphandlingar av park- och gatuentreprenader. En sammanställning av resultatet redovisas i bilaga 2.

Kommentar:

Sammanställningen visar en viss spridning av sammansättningen av entreprenaderna mellan funktionell och geografisk uppdelning av de upphandlade verksamheterna.

Den tidsmässiga fördelningen och antalet anbudsgivare per upphandling framgår av nedanstående tabell.

Upphandling under året (nr)	1997	1998	1999	2000
1	1	5	3	2
2	6	6		3
3	2	4		2
4	6	4		2
5	7	2		1
6		7		3
7		6		1
8		5		3
9		1		3
10		1		
11		7		
12		6		
13		7		
14		7		
15		5		
Medelvärde anbud	4,4	4,9	3	2,2
Antal upphandlingar	5	15	1	9

Som framgår av tabellen varierar antalet upphandlingar kraftigt mellan åren. Antalet anbudsgivare per upphandling tenderar att sjunka, vilket är oroande.

Det kan noteras att konkurrensupphandling har skett för alla pågående entreprenader utom den i Rinkeby och Enskede. Konkurrensupphandling pågår dock för närvarande i Enskede.

Spridningen mellan anbuden är anmärkningsvärt stor. Den prismässiga differensen mellan lägsta och näst lägsta anbud uppgår till i genomsnitt ca 30% och skillnaden mellan högsta och lägsta anbud uppgår till ca 100% i medeltal. Detta kan tyda på en dåligt fungerande marknad och på svårkalkylerade förfrågningsunderlag.

Kontraktssummorna varierar mellan 1 och 15 Mkr/ år medan kontraktstiden normalt är 3 år med förlängningsoption om 2 år.

De olika entreprenörernas marknadsandelar framgår av följande tabell:

		<u>Mkr</u>	<u>%</u>
Stockholm Entreprenad		127,4	72
Samhall		21,8	12
Gatu & Väg		15,2	9
Övriga		13,1	7
Summa		177,5	100

Konteringsprinciper och nyckeltal

Ett arbete pågår att utveckla ett system för gemensamma konteringsprinciper anpassade till kommunförbundets standard och konstruerade så att relevanta nyckeltal kan utarbetas, som kan ge underlag för jämförande studier i första hand mellan de olika stadsdelarna i Stockholm men även med andra kommuner i Sverige. Målet är att de nya nyckeltalen skall kunna tillämpas från år 2002.

Förfrågningsunderlag och kontraktsformer

Nämnda redovisning av marknadssituationen med få anbudsgivare och stor spridning mellan inkomna anbud och noteringen att stadens förfrågningsunderlag varierar kraftigt i struktur och innehåll mellan de olika stadsdelarna kan bidra till att förfrågningsunderlagen är svårkalkylerade för anbudsgivarna.

Kontoret anordnade därför ett seminarium i mitten av maj 2001 med inbjudan till alla stadsdelar och samtliga engagerade entreprenörer. I seminariet deltog ca 30 personer. Synpunkterna, som framkom vid detta seminarium skall ligga till grund för utveckling av ett i största möjliga grad gemensamt förfrågningsunderlag, som skall kunna användas av stadens

upphandlande tekniska enheter. Gatu- och fastighetskontoret avser att efter sommaren anlita en utomstående konsult för detta arbete.

De aspekter som framför allt kommer att överarbetas och koordineras är frågan om geografisk eller funktionell uppdelning av entreprenaderna, samordning av upphandlingstidpunkterna, kontraktstider och förlängningsoptioner, ersättningsformer, utvärderingskriterier, miljö och kvalitetssystem .

Gemensamma riktlinjer

I gruppen arbetar vi också med utformning av för staden gemensamma riktlinjer, som exempelvis principer och ansvarsfördelning i samband med beskärning och avverkning av träd, saltanvändning och metoder för ogräsbekämpning.

Omvärldsbevakning

Genom gruppen sprids information till stadsdelsförvaltningarna om kurser och seminarier inom verksamhetsområdet. Stadsdelarna får också genom gruppen ta del av kommunförbundets, vägverkets och väg- och trafikinstitutets m fl informationsblad och skrifter om branschnyheter samt resultat av forskning och utveckling.

Teknisk och administrativ utveckling

- ? SLK har genom utrednings- och statistikkontoret (USK) genomfört undersökningen ” Servicen i stadsdelen 1999”. Denna omfattade många frågor beträffande renhållning, vinterväghållning och parkskötsel. Gatu- och fastighetskontoret har för avsikt att inom ramen för detta projekt beställa en uppföljning av kundenkäten under år 2002.
- ? Kontorets driftcentral har under året installerat ett nytt datasystem för bl a för att underlätta för stadsdelarna att kontinuerligt ta del av och analysera de klagomål på verksamheten, som når driftcentralen.
- ? Flera stadsdelar har utvecklat egna uppföljningssystem för kvalitetssäkring och kontroll av pågående entreprenader. Utvecklingsgruppen försöker sprida dessa erfarenheter till övriga stadsdelar.
- ? Gatu- och fastighetsnämnden har uppdragit åt kontoret att prova en alternativ metod för vinterväghållning av cykelbanor medelst maskinsopning. F n undersöks lämpliga försökssträckor i Stockholm samtidigt som vi söker samla in erfarenheter från andra kommuner
- ? Då det finns önskemål om utvecklingsprojekt eller behov av ytterligare kunskaper inom något specifikt område, kan gruppen förmedla önskemålen till framför allt kommunförbundets FoU- grupp, som har vissa resurser för denna typ av praktiskt målinriktat utvecklingsarbete.

Det finns också möjligheter för stadsdelsrepresentanter att delta i styr- och arbetsgrupper.

- ? Inom gruppen har också diskuterats parkeringsreglernas effekt på driftverksamheten. En övergång från nattstädning till dagstädning inom vissa specifika områden har diskuterats, samtidigt som stark kritik riktats från stadsdelsförvaltningarna mot den bristfälliga övervakningen av servicenätter och -dagar.

Attitydpåverkan

Katarina- Sofia stadsdelsnämnd har översänt en begäran om städkampanj till gatu- och fastighetsnämnden, se bilaga 3.

För att påverka allmänhetens attityder till nedskräpning av offentlig plats pågår inom flera stadsdelar olika kampanjer och lokala insatser för att få en renare stad. Utredningsgruppen följer tillsammans med berörda stadsdelsförvaltningar detta arbete och kommer senare att studera utvärderingen av dessa projekt.

Under våren 2001 har kontoret köpt reklamtid i TV för de tidigare producerade opinionsbildande "Skräpfilmerna". Det är 4 filmer om vardera 30 sekunder. Samtidigt har alla stadsdelar erbjudits egna exemplar av filmerna att användas lokalt t ex i samband med vårstädningskampanjer och vid offentliga möten och i skolor mm.

Studiebesök

Utvecklingsgruppen planerar att arrangera ett studiebesök till Malmö, Alnarp och Köpenhamn under hösten 2001 med inbjudan till alla stadsdelsförvaltningar för utbyte av tekniska och organisatoriska erfarenheter med kolleger inom denna region.

Ekonomi

Som ovan nämnts har fullmäktige beslutat att 3 Mkr per år skall avsättas inom gatu- och fastighetsnämndens budget för samordning och utveckling av stadsdelsnämndernas tekniska verksamhet. Kontoret bedömer att ovannämnda aktiviteter tillsammans med motsvarande insatser under hösten kan inrymmas inom denna ram.

De insatser som framför allt kommer att belasta budgeten är förutom den egna personalens arbetstid - inköp av litteratur, reklamtid, konsultarvode för utarbetande av gemensamt förfrågningsunderlag, teknisk provverksamhet, seminarier och studiebesök.

Kontorets förslag/synpunkter

Kontoret föreslår att nämnden godkänner denna lägesrapport och överlämnar den för kännedom till stadens stadsdelsnämnder .

SLUT